

هواشناسی

زمستان با یرف در راه است

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی کشور با بیان اینکه سامانه بارشی جدید از جمعه، ۳۰ آذر وارد کشور می‌شود، گفت: براساس آخرین تحلیل نقشه‌های پیش‌بینی هواشناسی روز پنجشنبه (۲۹ آذر) در سواحل دریای خزر و خراسان شمالی ابرناکی و بارش باران، گاهی رعدوبرق و وزش باد، همراه با کاهش نسبی دما و در ارتفاعات بارش باران رخ می‌دهد. به گزارش همشهری، صادق ضیائیان تأکید کرد که با ورود سامانه بارشی به غرب کشور از روز جمعه (۳۰ آذر) در برخی مناطق غرب و جنوب آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی، افزایش ابر، بارش پراکنده، گاهی رعدوبرق، وزش باد و در ارتفاعات بارش برف پیش‌بینی می‌شود. رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی کشور همچنین اعلام کرد که روز شنبه (اول ماه) در نوار غربی، دامنه‌های جنوبی البرز واقع در استان‌های قزوین، البرز و تهران، برخی نقاط فارس، بوشر و اصفهان افزایش ابر، بارش پراکنده، گاهی رعدوبرق، وزش باد و در ارتفاعات بارش برف پیش‌بینی می‌شود. به گفته او، روز یکشنبه (۲ دی ماه) بارش پراکنده در ارتفاعات هرمزگان و کرمان رخ می‌دهد و طی روزهای شنبه و یکشنبه (اول و ۲ دی ماه) وزش باد شدید و گاهی خیزش گردوخاک در برخی مناطق شرق و جنوب شرق رخ می‌دهد.

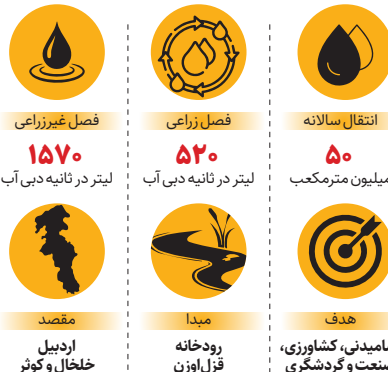
اینفوگرافیک

انتقال آب

از قزل اوزن به دشت اردبیل

مدیریت رودخانه‌ها و سواحل آب منطقه‌ای استان اردبیل گفت که تأیید و شروع لوله‌گذاری برای انتقال آب «قزل اوزن» به دشت اردبیل برای جبران کمبود آب شرب در حال انجام است. انطور که رضا سلیمی توضیح داد این آب در فصل زراعی با دبی ۵۲۰ لیتر در ثانیه و در فصل غیرزراعی با دبی یک هزار و ۵۷۰ لیتر در ثانیه وارد مخازن موجود در شورابیل و پس از تصفیه در آنجا بدون ذخیره‌سازی وارد مداخل مصرف خواهد شد. پیش از این و در سال گذشته این طرح با هدف تأمین آب آشامیدنی اردبیل، خلخال و کوثر هدف‌گذاری شده بود.

انتقال آب به دشت اردبیل به روایت آمار

عکس خبر

طبیعت برفی ندان

دریاچه ندان در نزدیکی روستای ارنی از توابع بخش چهارانگه ساری و در منطقه جنگلی پله ندان واقع است، اما این از راه نزولات آسمانی تأمین می‌شود که در فصول مختلف زیبایی‌های خاص خود را دارد و بارش برف در این منطقه و سفیدپوش شدن آن جلوه زیبایی به دریاچه بخشیده است. عکس: ایستا

۱۲ نیروگاه خورشیدی ۳ مگاواتی در هرمزگان در حال احداث است

محمد کریمی، مدیرعامل شرکت توزیع برق هرمزگان: ۱۲ نیروگاه خورشیدی ۳ مگاواتی در استان در حال احداث است. بستک با ۷۳۴ نیروگاه خورشیدی و ظرفیت ۲۶۴.۴ کیلووات، پرچمدار این عرصه است و بندرلنگه نیز با ۳۳۱ نیروگاه خورشیدی و سهم ۱۵ درصدی از ظرفیت نصب شده در جایگاه دوم قرار دارد.

هندوانه یلدا از کجا می‌آید؟

روستای «گوربند» در استان هرمزگان سال‌هاست به یکی از مهم‌ترین تولیدکننده‌های هندوانه پاییزی تبدیل شده

گزارش

محمود مولایی روزنامه‌نگار

هندوانه یکی از مهم‌ترین میوه‌های شب یلدا محسوب می‌شود. رنگ سبز آن نشان از آبادانی دارد و سرسرخ و طعم شیرین آن نشان‌دهنده عشق و دوستی است. هندوانه گرد بودن زمین را یاد آوری می‌کند. به بهانه اینکه هندوانه پای ثابت خانه‌های ایرانی در شب یلداست به روستایی سرزده‌ایم که یکی از مهم‌ترین تولیدکننده‌های این میوه یلدایی است.

یک سنت ۶۰ ساله

دانه هندوانه نشان‌دهنده باروری است و کشت هندوانه در «تیرور» و «گوربند» یک سنت ۶۰ ساله محسوب می‌شود. البته ۶۰ سال پیش هندوانه فقط برای مصرف اهالی کشت می‌شد، اما رفته رفته تیرور و گوربند، ۲ روستایی که حالا اولی به شهر تبدیل شده و دومی هنوز روستا مانده به قطب تولید هندوانه در هرمزگان تبدیل شدند؛ استانی که خودش قطب تولید هندوانه پاییزی در کشور به‌ویژه برای شب یلداست. فرماندار شهرستان میناب با تأیید این موضوع به همشهری می‌گوید: «طبق بررسی‌های صورت گرفته کشت هندوانه در دشت تیرور از ۶۰ سال پیش شروع شده است. در واقع هم در تیرور و هم در روستای گوربند به تناسب آبی که وجود داشت، هندوانه برای مصرف شخصی کشت می‌شد. آب زیادی وجود نداشت و به همین دلیل کشاورزی محدود بود و کشت هندوانه هم در زمین‌های کوچک صورت می‌گرفت.» حالا این پرسش مطرح می‌شود که چطور «تیرور» و «گوربند» به قطب تولید هندوانه تبدیل شدند. به گفته محمد رادمهر، احداث سد‌هایی در این منطقه تأثیر بسیاری در رونق گرفتن تولید هندوانه داشت. بدین ترتیب، کشت هندوانه در این دو منطقه بعد از راه‌اندازی سد میناب، شمیل و سد استقلال وارد فاز تازه‌ای شد.

فرماندار شهرستان میناب توضیح بیشتری می‌دهد و می‌گوید: «در دهه ۱۳۶۰ با راه‌اندازی سد‌هایی در این منطقه هزار هکتار زمین کشاورزی زیر کشت هندوانه رفت. در واقع از این زمان کشاورزی در این منطقه رونق گرفت و کشت هندوانه نیز بیشتر از هر محصول دیگری مورد توجه بود.»

کشت اول و کشت دوم

کاشت هندوانه در منطقه «تیرور» و «گوربند» از اواخر شهریور و برداشت آن از اوایل آذر آغاز می‌شود. این کشت به کشت پاییزه شهرت دارد و البته تنها کشت هندوانه در این منطقه نیست. فرماندار شهرستان میناب می‌گوید: «کشت نخست هندوانه از اواخر شهریور شروع می‌شود و برداشت آن در شب یلدا به پایان می‌رسد.» محمد رادمهر توضیح می‌دهد که در واقع هدف از کشت و برداشت هندوانه در تیرور و گوربند تأمین هندوانه برای شب یلداست و عمده فروش هندوانه تیرور و گوربند یلدا اتفاق می‌افتد. هندوانه این منطقه فوق‌العاده مرغوب و بازارپسند است. از یکی دو هفته قبل از فرارسیدن شب یلدا کامیون‌ها در این منطقه صف می‌کشند تا بار هندوانه را به نقاط مختلف کشور ارسال کنند.

در «تیرور» و «گوربند» کشت دوم هندوانه با هدف تأمین هندوانه در ایام نوروز است. به همین دلیل، در این منطقه کشت زمستانی هم صورت می‌گیرد. فرماندار میناب در این باره می‌گوید: «هندوانه در ۲ مرحله کشت و برداشت می‌شود. ابتدا در پاییز برای شب یلدا و بعد در فصل زمستان برای شب عید نوروز. یلدا که تمام شود، کشت زمستانی هندوانه شروع می‌شود.»

هرمزگان

قطب هندوانه خارج از فصل

۵,۴۰۰ هرگزگان (بر اساس هکتار)

۲,۸۰۰ میناب

۱,۰۰۰ تیرور و گوربند

انار و هندوانه از میوه‌های اصلی آیین‌های شب یلداست. شب یلدا به‌عنوان یکی از سنت‌های ایرانیان به غروب آفتاب از ۳۰ آذر یعنی آخرین روز پاییز تا طلوع آفتاب در اول ماه دی گفته می‌شود

۳۰ آذر

سال ۱۴۰۲ برای نخستین بار جشنواره هندوانه در روستای گوربند برگزار شد. این جشن بزرگ برداشت هندوانه در استادبوم ورزشی شهدای گوربند با حضور علاقه‌مندان به فرهنگ و میراث ناملموس انجام و استقبال زیادی هم از آن شد

نقش زنان در تولید هندوانه

در سال‌های اخیر تیرور به شهر تبدیل شده. اما همچنان در کنار روستای گوربند به تولید انبوه هندوانه می‌پردازد. اهالی «تیرور» و «گوربند» اغلب نسبت فامیلی دارند، همه آشنا هستند و رفت‌وآمدشان زیاد است. نکته جالب اینکه تعداد کارکنان زن در زمین‌های کشت و برداشت هندوانه بیشتر از مردان است. این را محمد رادمهر، فرماندار

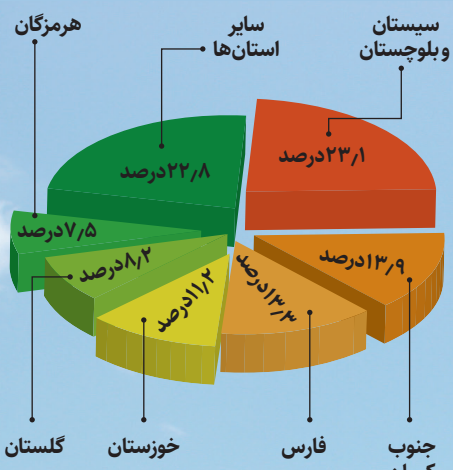

سهم تیرور و گوربند

شهرستان میناب رتبه نخست تولید هندوانه پاییزه را در هرمزگان دارد. حدود ۸۰ درصد اهالی «تیرور» و «گوربند» کشاورز هستند که فقط برای شب یلدا حدود ۷۰ هزار تن هندوانه تولید می‌کنند. فرماندار شهرستان میناب می‌گوید: «صادرات هندوانه هم از این منطقه در شب یلدا به نقاط مختلف کشور اتفاق می‌افتد. حتی هندوانه از تیرور و گوربند به حوزه خلیج فارس هم صادر می‌شود.» محمد رادمهر با بیان اینکه هندوانه «تیرور» و «گوربند» یک محصول بسیار معروف است و با کیفیت بالا تولید می‌شود، می‌افزاید: «برداشت هندوانه پاییزه در سطح ۲۸۰۰ هکتار از زمین‌های زراعی شهرستان میناب در هرمزگان صورت می‌گیرد. در شهرستان میناب کشت هندوانه در مناطق تیرور، حومه، هشت بندی، سنسدرک و گوربند انجام می‌شود و هرمزگان قطب تولید هندوانه در کشور است.»

مکت

سهم استان‌ها از تولید هندوانه در طول سال

صنایع پرآبخواه یزد در اختیار مردم قرار گرفت

جواد محجوبی، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای یزد: براساس قانون برنامه هفتم توسعه یک میلیون و ۷۰۰ هزار مترمکعب آب کیفی سه صنعت پرآبخواه استان که از آب خط اول انتقال خلیج فارس بهره‌مند بودند، قطع و در اختیار شرب شهروندان قرار گرفت.

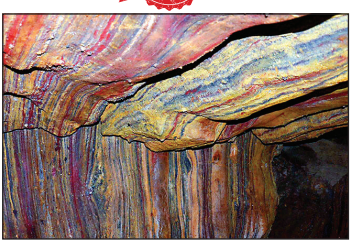

گزارش تصویری

غارهای رنگی ایران

غارهای رنگی در دنیا کم نیستند، از غار مرمر پاتاگونیا در شبه‌جزیره پاتاگونیا که رنگ خود را از سنگ مرمر گرفته تا غار آلتامیرا در اسپانیا که با نقاشی انسان‌ها رنگ آمیزی شده است، اما شاید بتوان گفت شگفت‌انگیزترین غار رنگی دنیا در ایران و در جزیره هرمز قرار دارد؛ غار رنگین‌کمان که نمونه‌های دیگری از شگفتی‌های این جزیره است.

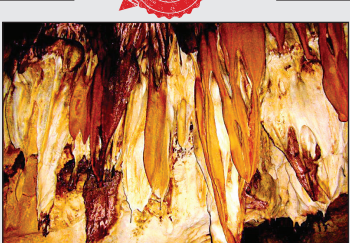
هرمزگان

غار رنگین‌کمان

جزیره هرمز به خاک‌های رنگی شهره شده است. اما این جزیره در دل خود شگفتی‌های دیگری هم دارد؛ دره و غار رنگین‌کمان که با خاک‌های رنگی به یک نقاشی می‌ماند. درون غار سنگ‌های رسوبی و نمکی به‌صورت لایه به لایه روی هم قرار گرفته‌اند و یک سطح صاف درست مانند رنگین‌کمان ایجاد شده است. زیباترین قسمت غار انتهای آن است که رنگ‌ها به اوج خود می‌رسند. طیف‌های رنگی که در این غار دیده می‌شود حدود ۷۰ طیف است. رنگ‌های موجود در این غار به‌علت ترکیبات معدنی آنهاست. این ترکیبات فلزاتی مانند آهن هستند که با ترکیب شدن با عناصر دیگر کانی‌های رنگی را تشکیل می‌دهند.

مهریز و ساری

غار باباحیدر

غار باباحیدر در روستای امیدآباد بخش باباحیدر شهرستان فارس چهارمحل و بختیاری را یکی از عجیب‌ترین و جذاب‌ترین غارهای ایران می‌دانند که به‌علت برخورداری از مارن‌های رنگی (گونه‌ای خاک کلسیم کربنات) به آن لقب غار رنگی می‌دهند. این غار به‌علت نشست آب در آهک‌های دوران کرتاسه ایجاد شده است که از خرسارهای آهکی و دولومیتی دوران ژوراسیک تشکیل شده و در طبقات بالایی آن می‌توانید مارن‌های قرمز و زرد و انواع رنگ‌ها را مشاهده کنید. آنچه این غار را از غارهای دیگر متمایز می‌کند وجود شن‌ها و مارن‌های رنگی سبز و قرمز در داخل آن است.

هرمزگان

چال نخجیر

گرچه غار چال نخجیر به رنگ مشهور نشده، اما این غار که جزء غارهای آهکی و زنده دنیا محسوب می‌شود هم رنگی به‌خود گرفته است. غار چال نخجیر در استان مرکزی و در میان راه دلچیان به نراق قرار دارد. بیشتر غار از سنگ‌های آهکی تشکیل شده است. هنگامی که آب وارد زمین آهکی می‌شود رنگ حاصل از کانی‌ها باعث تغییر رنگ در آهک می‌شود. املاح گوگرد باعث ایجاد رنگ زرد، املاح آهن باعث ایجاد رنگ سیاه، املاح مس باعث ایجاد رنگ سبز و املاح چوبه باعث ایجاد رنگ نارنجی مایل به قرمز شده‌اند که ترکیب فراوان این رنگ‌ها در غار به چشم می‌خورد.